

PODNIKATELÉ LONI ZÍSKALI 23 MILIARD KORUN

Národní rozvojová banka (NRB) v roce 2022 poskytla podnikatelům podporu v objemu 22,5 miliardy korun zaručených či napřímo poskytnutých úvěrů a dalších 232 milionů korun ve formě záruk za spoluúčast, kterou musí složit cestovní kanceláře při sjednávání povinného pojištění pro případ úpadku. Celkově jim tak profinancovala 4 077 projektů provozního i investičního charakteru. Vzhledem k událostem na trhu významně vzrostl zájem také o financování projektů, které vedou ke snížení energetické náročnosti podniků.

Na NRB se nejčastěji obracely malé firmy do 50 zaměstnanců. O podporu žádaly především na projekty zaměřené na profinancování zásob, nákup materiálu, nových strojů, zařízení, technologií, softwarů, licencí, rozšíření či modernizaci, výstavbu výrobních areálů, skladovacích hal, administrativních budov nebo provozoven. I v jejich případě rostl zájem o realizaci opatření, která přináší úsporu na energiích.

„Loňský rok jasně poukázal na důležitost záruční a úvěrové podpory, kterou naše banka zejména malým a středním podnikům nabízí. Pomáháme jim totiž navzdory současné situaci na trhu a s ní související omezenosti bank zpřístupnit a zlevnit drahé financování a vyřešit jim problém rostoucích cen energií skrze bezúročnou investice do projektů, které přinášejí úsporu na energiích,“ uvádí Pavel Krivonožka, člen představenstva zodpovědný za úsek řízení obchodu.

Pokračování na straně 2

ÚVODNÍ SLOVO

Rok 2022 byl z hlediska podpory podnikání a finančního rozvoje infrastruktury velmi specifický. Na podzim roku 2021 se krachem několika energetických společností na českém trhu začaly projevovat problémy související s postupně rostoucími cenami energií na evropském trhu. Odstartování války na Ukrajině v únoru 2022 tuto situaci ještě výrazně zhoršilo. Vysoké ceny energií tak byly jedním z klíčových faktorů, které vyvolaly tlak na růst cenové hladiny. Inflation v ČR v uplynulém roce dosáhla 15,1% a řadila se v rámci zemí EU k těm vyšším. Kroky České národní banky tak zejména v první polovině roku vedly k růstu základní úrokové sazby, což se odrazilo v poměrně rapidním zdražování úvěrů. Celkově pak situace na trhu vedla ke zvýšené obezřetnosti bank úvěrovat a ochladila zájem firem si půjčovat. Podle údajů ČNB u nových úvěrů do 30 milionů korun, které nejčastěji čerpají malé a střední podniky, byl v roce 2022 poskytnut nejnižší objem financování nejméně za posledních pět let. Meziročně se ale jednalo „pouze“ o pětinový pokles, zatímco u úvěrů nad 30 milionů korun byl tento pokles téměř 40%. Logicky tak vzrostl zájem o záruční mechanismy NRB a bezúročnou úvěry, které banka firmám nabízí na financování projektů investičního charakteru. V roce 2022 se tak NRB podílela na třetině všech úvěrů do 30 milionů korun, které bankovní sektor nefinančním podnikům poskytl. Celkově ve spolupráci s komerčním sektorem napumpovala do ekonomiky téměř 24 miliard korun, což představuje třetinový meziroční nárůst v rámci standardní (tj. necovidové) podpory a podpořila 4 088 podnikatelských a municipálních projektů.

PAVEL KRIVONOŽKA

**ČLEN PŘEDSTAVENSTVA
ZODPOVĚDNÝ ZA OBCHOD**

OBJEM PODPORY PRO PODNIKATELE ROSTE, LONI ATAŘOVAL HRANICI 23 MILIARD KORUN

Pokračování ze strany 2

Vysoce rostoucí poptávku zaznamenala NRB zejména po záručním produktu Expanze-záruky, prostřednictvím kterého jsou zaručovány úvěry nad 4 miliony korun, a po bezúročném financování z programu Úspory energie a Energ. Druhý jmenovaný je určen pro pražské podniky.

„Prostřednictvím programu Expanze-záruky jsme loni podnikatelům zaručili úvěry v objemu 13 miliard, což představuje meziroční nárůst o dvě třetiny. Vzhledem k situaci na trhu rapidně také vzrostla poptávka po Úsporách energie na 140 milionů korun, kde jsme množství poskytnutých zdrojů

na tyto projekty dokonce meziročně více než zdvojnásobili,“ dokládá loňské trendy Pavel Křivonožka.

Chystají se nové programy

NRB v současné době intenzivně pracuje na přípravě nových programů, které poběží již v rámci nového programového období 2021 - 2027. Pro podnikatele se připravuje kolem 15 nových produktů. Na začátku ledna ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu vyhlásila NRB navazující program COVID Záruka CK, jenž má usnadnit cestovním kancelářím cestu k získání povinného pojištění pro případ úpadku. V nejbližších

týdnech plánuje s Ministerstvem životního prostředí vyhlásit úvěrový program Transformace, který bude určený k podpoře malých a středních podniků a pomůže s revitalizací uhelných regionů, a s Ministerstvem průmyslu a obchodu navazující program Úspory energie. V polovině roku 2023 je naplánováno spuštění navazujícího programu Expanze, nejprve úvěrové části a následně záruční, a programu Invest EU záruky, který nahradí úspěšný záruční program Záruka 2015 až 2023. NRB pracuje společně s MPO také na přípravě programů zaměřených na digitalizaci a elektromobilitu.

Sen v „kvádru“

Bezúročný úvěr z programu Expanze - úvěry přispěl k realizaci snu manželů Jánkových, kteří se rozhodli vybudovat restauraci, kavárnu a bar v jednom, a zároveň místo, které bude sloužit k pořádání akcí, koncertů a besed. Postavili a v červenci loňského roku otevřeli v Adršpachu QADR. Místo, které vyhledávají místní, turisté navštěvující Adršpašské skály i horolezci.

„Chtěli jsme místo, kde se zastaví čas. Kde se potkáš s přáteli, lezci, známými. Místo, kde děti pobývají na louce a kde se vyprávějí příběhy. Místo, kde se řeší lezecké projekty, sdělují se dojmy a ze kterého se nechce jít domů,“ říká Denisa Jánková.

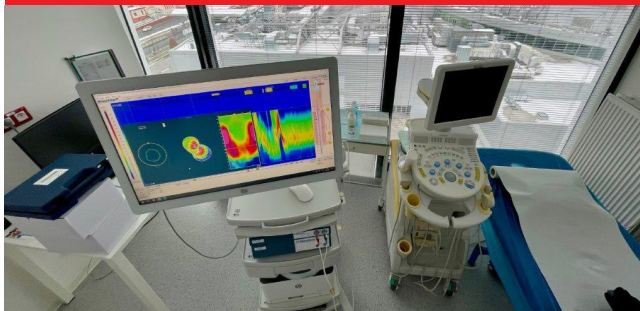
„Na NRB nás navedl manželky strýc, který podnikal a měl od nich několik úvěrů. První kroky k sehnání úvěru pro stavbu QADRU proto vedly tam,“ říká Lukáš Jánkový s tím, že by se jim jen těžko bez tohoto úvěru podařilo rozjet podnikání.

Převzetí žezla

Firma Imedex se zabývá technologickým skautingem ve zdravotnictví, tedy vyhledává zajímavé špičkové technologie a snaží se je implementovat na český a slovenský trh. Po dlouhém období úspěšného fungování, kdy v jejím čele stál zakladatel Jaroslav Dufka, bylo nutné vyřešit přirozenou otázku mezigenerační výměny.

NRB pomohla zafinancovat nákup této rodinné firmy s dlouholetou tradicí jednomu z jejích zaměstnanců panu Richardu Uhlířovi, který ve firmě působí od roku 2011 - nejdříve jako servisní technik, později jako produktový specialista a obchodní ředitel. Od roku 2021 celou firmu řídí z pozice stoprocentního majitele a jednatele firmy. NRB panu Uhlířovi poskytla GEN-záruku, kdy se zaručila za úvěr od ČSOB, kterým byl financován nákup obchodního podílu.

Úsporný oříšek

MB Industry se specializuje na dovoz, úpravu a distribuci suchých plodů a ořechů. V jejím sortimentu zákazníci najdou například pistácie, mandle, kešu ořechy, arašídů, ale i brusinky či datle. Rodinná firma z Chrástavy investovala do šetrného vytápění a úsporných technologií za pomoci bezúročného úvěru od NRB.

V programu Úspory energie získala bezúročný úvěr, s jehož pomocí instalovala nové úsporné osvětlení haly a skladových prostor a nyní připravuje rekonstrukci vytápění výrobní i administrativní části budovy, kde dojde k výměně zastaralých plynových kotlů za moderní a úsporná tepelná čerpadla, která přispějí ke snížení uhlíkové stopy podnikání a úspore finančních prostředků na vytápění.

DALŠÍ MILIARDU KORUN POSKYTLA NRB NA ROZVOJ KRAJŮ, MĚST A OBCÍ

Národní rozvojová banka (NRB) v roce 2022 přispěla k rozvoji veřejné infrastruktury, když krajům, městům, obcím a jim zakládaným společnostem poskytla financování v objemu necelé miliardy korun. Nejčastěji podpořila projekty z oblasti vodohospodářské a dopravní infrastruktury.

NRB financuje infrastrukturu od roku 2000, jednalo se však vždy spíše o okrajovou záležitost. Protože se mění potřeby trhu a zároveň chybí zdroje na financování infrastruktury ve veřejných rozpočtech, došlo v roce 2021 k aktualizaci strategie banky. V posledních dvou letech navýšila objem poskytnutého financování krajům, městům a obcím na cca desetinásobek. Do veřejné infrastruktury tak nyní směřuje přibližně pětina všech zdrojů, které banka poskytuje svým klientům ve formě úvěrů.

V uplynulém roce nejčastěji financovala projekty z různých infrastrukturních oblastí. Jednalo se zejména o budování a rozvoj vodohospodářské infrastruktury, ať už ve smyslu úpravy a rozvodu vody, tak revitalizace čistíren odpadních vod, kanalizací. Dále pak o dopravní infrastrukturu, jako je budování místních komunikací a související infrastruktury či pořízení vozů pro hromadnou přepravu osob, nebo o rekonstrukci veřejných budov, například obecních domů či policejních stanic.

Roste zájem o EPC

Kraje, města a obce a jimi zakládané společnosti nečerpají od NRB pouze úvěrové prostředky na financování svých projektů, ale mají možnost využít i poradenství. Banka pomáhá nejčastěji s přípravou projektového financování, nebo v oblasti EPC se zadává cizím řízením a financuje 90 % nákladů vynaložených na přípravu projektu.

Právě o program ELENA zaznamenala NRB mezi municipalitami v uplynulém roce velký zájem, který vedl k tomu, že zdroje určené na tuto formu podpory byly vyčerpány během několika málo měsíců. Poradenství aktuálně čerpá 18 veřejných subjektů, přičemž dva z nich uspěly v soutěži o nejlepší připravovaný energeticky úsporný projekt řešený metodou EPC, který vyhlašuje Asociace poskytovatelů energetických služeb (APES).

Titul Nejlepší připravovaný EPC projekt roku 2022 si odnesla Česká pošta za návrh hloubkové modernizace depa a sběrného přepravního uzlu v pražských Malešicích, a konkrétně třídírny balíků a třídírny listov-

ních zásilek. Předběžný odhad investice je ve výši téměř 100 mil. korun a investice do výměny osvětlení, zateplení objektů, programové regulace teploty dle časového využití jednotlivých místností, do vzduchotechniky a fotovoltaiky má přinést roční úsporu nákladů na spotřebu energie za 15 mil. korun. „Projekt jsme začali připravovat za vyládaného příspěví Národní rozvojové banky s dotační podporou z programu ELENA. Díky využití metody EPC můžeme mít smluvně garantováno až 30% snížení spotřeby elektrické energie a 20% snížení nákladů na vytápění, což nám přinese podstatně nižší provozní náklady,“ říká Stanislav Bock, který má projekt v České poště na starosti. Veřejná zakázka na poskytovatele projektu byla vyhlášena v březnu, a následně dojde po podpisu smlouvy s vítězným poskytovatelem energetických služeb k realizaci opatření. Česká pošta tímto projektem, který zvyšuje energetickou účinnost jejích objektů, zaujímá mezi státními podniky výjimečné místo.

Třetí příčku v dané soutěži obsadilo město Kadaň, které nyní s využitím poradenských služeb od NRB soutěží realizaci energeticky úsporného projektu celkem v 27 budovách. Chce u budov modernizovat osvětlení, instalovat fotovoltaické panely a systém individuálního nastavení teplot v jednotlivých místnostech. To vše přibližně za 85 mil. korun, které zaručí roční úsporu energií v hodnotě 5,2 mil. korun. Zbytek nákladů bude hrazeno z dotace, takže město nepotřebuje žádnou vstupní investici. Kadaňský projekt se tak zařadí k dalším pěti desítkám měst, které využívají metodu EPC ke zvýšení energetické účinnosti svých budov a přispívají ke snížení závislosti na fosilních zdrojích energie.

Připravuje se program na budování cest
V letošním roce nabízí NRB stejné možnosti financování jako v uplynulém roce, pokračuje i v poskytování poradenství v oblasti projektového financování. Ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj pak připravuje programy pro kraje, města obce, které by nabízely zvýhodněné finanční nástroje a usnadnily tak realizaci projektů v oblasti dostupného bydlení a oprav a budování cest. Spuštění této formy podpory lze očekávat v polovině roku 2023.

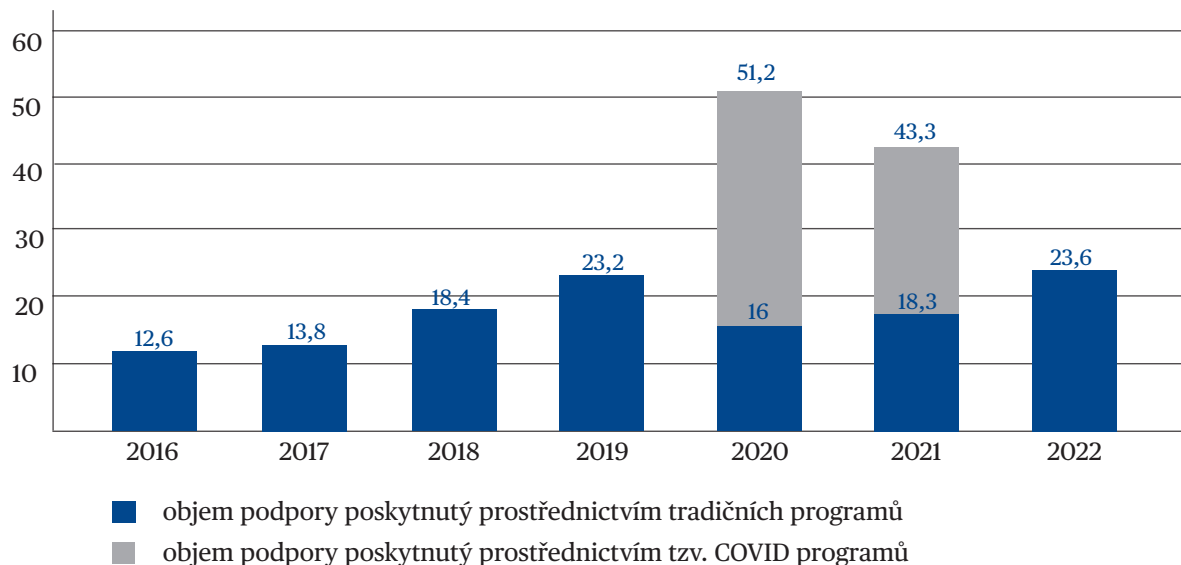
Rozmělnění dopravy

Přes 41 milionů korun bez daně. To je hodnota nejdražšího projektu, který aktuálně realizuje město Žďár nad Sázavou. Jedná se o dlouho připravovanou propojku Brněnské a Jamské ulice, kolem obchodního centra S1 směrem k zahrádkářské kolonii. Pro řidiče vznikne okružní křižovatka, jejímž hlavním účelem je rozmělnění krizových bodů dopravy ve městě. Nově vybudovaná silnice by měla především ulevit velké světelné křižovatce u Conventu. Propojovací komunikace a navazující infrastruktura bude z většiny částí financována třicetimilionovým úvěrem od NRB. „Současný stav má za následek přetížení křižovatek v dopravních špičkách. Od propojky si slibujeme, že ji využije část zákazníků obchodního centra namísto hlavní komunikace. Navštěvníci průmyslové zóny zase nebudou muset objíždět celý velký blok, jet přes tři různé hlavní křižovatky, ale využijí jeden kruhový objezd,“ vysvětluje přínosy Jan Prokop, vedoucí Odboru strategického rozvoje a investic města Žďár nad Sázavou.

PODPORA NRB V LOŇSKÉM ROCE GRAFICKY

Vývoj podpory poskytnuté podnikatelům a municipalitám
(v miliardách Kč)

Počet podpořených projektů dle velikosti podniku

